

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Установа културе

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-2478

Датум: 28.10.2021.

На основу члана 18. Закона о кинематографији, а у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, Филмски центар Србије, Установа културе од националног значаја, расписао је и објавио у дневном листу *Вечерње новости* дана 28. јула 2021. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији Суфинансирање производње мањинских копродукција.

Рок за доставу пријава био је 28. август 2021. године. На конкурс је укупно пријављен 41 пројекат, од којих је пријава за пројекат РАЂАЊЕ одбачена као непотпуна.

Комисија Филмског центра Србије, у категорији Суфинансирање производње мањинских копродукција у саставу: Зоран Јанковић, председник, Иван Икић, Мирослав Терзић, Никола Љуца и Мирко Беоковић чланови, донела је дана 26. октобра 2021. године

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ПО КОНКУРСУ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2021. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ МАЊИНСКИХ КОПРОДУКЦИЈА

На првом састанку Конкурсне комисије, одржаном 03. септембра 2021. године, за председника је изабран Зоран Јанковић и утврђен је метод рада, начин вредновања пројеката и динамика одржавања састанака. Одлучено је да сваки члан Комисије до следећег састанка прочита комплетну конкурсну документацију и сачини свој ужи избор пројеката, руководећи се критеријумима утврђеним Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, а нарочито водећи рачуна о аутентичности пројекта, оригиналности и иновативности, учешћу домаћих аутора, технике и локација, снимања у Републици Србији, изнајмљивања технике у Републици Србији, постпродукцији тона односно слике у Републици Србији.

Сви чланови Комисије су на другом састанку, одржаном 12. октобра 2021. године, анализирали све пријављене пројекте. Након дебате и усаглашавања ставова, одлучено је да се у даље разматрање узме девет пројеката.

На трећем састанку, одржаном 26. октобра 2021. године чланови Комисије су поново дебатовали и заједнички прошли кроз пројекте који су се нашли на ужој листи, након чега су приступили већању и финалном усаглашавању ставова. Комисија за подршку предлаже осам пројеката.

Ранг листа пројеката које Конкурсна комисија предлаже за подршку:

1. ИСКУПЉЕЊЕ - Словенија

Дугометражни играни филм

Режија: Соња Просенц

Продукција: Living Pictures

Предложени износ у РСД: 5.600.000

Веома забаван, духовит, занимљив, на моменте бизаран и вешто написан сценарио о настанку и опстанку једне породице. *Искупљење* је привукло пажњу Комисије темом породичних односа, херметичним животом једне мале групе људи која покушава да заштити стари и познати начин живота али не одбијајући нову и бољу верзију истог, уз то правећи грешке и спотичући се на све препреке које живот пред њих поставља. Суптилним хумором, емоцијом која се креће у целом свом спектру од мржње до љубави и одласком у свемир, као ултимативном наградом коју једна савршена породица може добити, овај пројекат је на Комисију опставио веома добар утисак а нарочито чињеницом да је ово сценарио који веома лако комуницира са читаоцем, публиком, и на тај начин, сматрамо, представљаће потентан биоскопски хит. Са друге стране, познајући радове ауторке која је претходним филмовима остварила значајан успех на међународној фестивалској сцени, сматрамо да ће *Искупљење* бити веома примећено како у локалној тако и у међународној биоскопској дистрибуцији. Уз завидно учешће српских аутора, стекли су се сви елементи да Комисија подржи овај пројекат.

2. СТРИЦ - Хрватска

Дугометражни играни филм

Режија: Андрија Мардешић и Давид Капац

Продукција: Sense Production

Предложени износ у РСД: 5.000.000

Породица дочекује стрица из Немачке за божићни ручак. Међутим, породица није породица, стриц није прави стриц а ни Божић није баш Божић. Сцена божићнег ручка се непрестано понавља попут ноћне море у овој црно хуморној драми апсурда у којој стриц покушава да приреди себи савршени Божић. *Стриц* је жанровски филм који поседује елементе трилера, комедије, дечијег филма и хорора и све заједно их вешто комбинује веома смелим ауторским приступом. Комисија је једногласно подржала овај пројекат као један од најоригиналнијих на овом конкурсима. Пројекат такође има више него значајно српско учешће, насловну улогу у филму игра један од наших највећих глумаца свих времена Мики Манојловић, док је директор фотографије Милош Јаћимовић.

3. ТИШИНА ПУСТИЊЕ: ДНЕВНИК ИЗ ЕЛ ШАТА - Хрватска

Дугометражни документарни филм

Режија: Иван Рамљак

Продукција: Хороптер

Предложени износ у РСД: 3.000.000

Филм успешног хрватског редитеља Ивана Рамљака, поетско документарна студија о сећањима на утопију. Фасцинантна тема о пилот пројекту Југословенског идеала, највећи далматински град после Сплита, направљен у египатској пустињи као

избеглички логор тадашњих бораца НОР. Спој неспојивог, очување далматинске културе у сред синајске пустиње, суживот партизана и цркве. Пројекат око кога се Комисија сложила једногласно у оцени његовог ванредног квалитета. Редитељска експликација добро надопуњује сценарио-третмент. Све визуелне и филмске референце које редитељ наводи одговарају самом пројекту и додатно прецизирају жељени ауторски поступак. Пројекат од кога се очекује велики фестивалски успех и продаја телевизијским станицама. Српско учешће је на завидном нивоу и указује на органску, темељно планирану копродукцију.

4. МУЗИКА - Немачка

Дугометражни играни филм

Режија: Ангела Шанелек

Продукција: Dart Film & Video

Предложени износ у РСД: 5.700.000

Нови пројекат Ангеле Шанелек, ауторски веома другачији пројекат од свега прочитаног, Комисији је био жив, маштовит приказ једне митске приче о Едипу, о младићу који када год претрпи губитак, бива награђен, да би на крају чак и слеп осетио живот јаче и интензивније. Постављен херметично и веома лично, што је чини нам се веома својствено ауторки, прича је у сталној потрази за потврдом, за ишчекивањем и прихватањем неминовног. Мит као такав који се заснива на ликовима који никада не могу да избегну своју судбину, овде доживљен кроз одређени временски период и шаренолики географски миље, *Музика* је веома надахнуто и посебно остварење, маштовито и на моменте сурово, као и сам живот. Мишљења смо да ће ово остварење, када добије своје формално филмско рухо, за које не сумњамо ће бити посебно, свакако бити примећено по европским фестивалским круговима. Учешће нашег сниматеља Ивана Марковића, сталног сарадника Ангеле Шанелек, је још један разлог да Комисија подржи овај пројекат, омогућавајући овом младом али већ искусном и признатом аутору да још једном направи помак у свом раду и тиме поново стави у центар збивања српску кинематографију.

5. ДОМАЋИНСТВО ЗА ПОЧЕТНИКЕ - Северна Македонија

Дугометражни играни филм

Режија: Горан Столевски

Продукција: Sense Production

Предложени износ у РСД: 5.800.000

Филм о борби за породицу и децу, филм о борби за право на љубав и слободу. Снага и довитљивост две мајке, суочене са потенцијалном смрћу, из мањинске ромске групе, да своју велику квир породицу уведу у легалне токове и да у исто време омогуће својој деци право на љубав и живот.

Пројекат младог аутора са завидним светским успехом отвара могућност за један богат и аутентичан филмски језик којим се прича провокативна а топла људска прича. Комбинација детаљно образложене редитељске поетике са готово документарним приказом неколико живота, обећава филм са великим фестивалским успехом и могућностима за приметну дистрибуцију у артхаус биоскопским мрежама широм света. Учешће српских аутора испуњено.

6. ХОРИЈА - Румунија

Дугометражни играни филм

Режија: Ана Марија Команеску

Продукција: Biberche Productions

Предложени износ у РСД: 4.900.000

Вешто комбинујући жанр филмова о одрастању и road movie, *Хорија* својим искреним и непретенциозним углом посматрања избегава сваку замку и клише који би се испречио на овом путу кроз пејзаже румунске унутрашњости, једним старим очевим мотором. Сужавајући свој фокус на главног јунака на прагу пунолетства и његову перспективу, сценарио доноси крајње нежан и фрагилан портрет мушког идентитета на филму који одступа од уобичајених и дубоко укорењених представа о самој мушкости. Веома једноставним и сведеним средствима филм трага за одговорима на питања људске егзистенције на духовит и шармантан начин у потпуности близак млађим генерацијама будућих гледалаца. Пројекат је поред Румунског подржао и Бугарски фонд за копродукције а као продуцент иза њега стоји Ада Соломон, једна од најзначајнијих румунских и европских продуцентата последње деценије. Комисија је одлучила да подржи овај пројекат узимајући у обзир веома квалитетан сценарио и искрен приступ у портретисању јунака у филму који се обраћа пре свега млађим гледаоцима и тематизује проблеме њиховог одрастања. *Хорија* поседује квалитете да у исто време буде веома запажен филм на најзначајнијим међународним фестивалима, посебно у дебитантским секцијама и да привуче у биоскопе младу публику која веома ретко има прилике да у њима гледа нешто што их се тиче.

7. ОТАПАЊЕ ВЛАДАРА - Црна Гора

Дугометражни играни филм

Режија: Иван Салатић

Продукција: Non-Aligned Films

Предложени износ у РСД: 5.100.000

Инспирисан Медитераном, његовом географијом, климом а пре свега историјом дугог трајања, *Отпање владара* нас води у деветнаести век какав на филму ретко виђамо, без потреба да се дух прошлих времена само реконструише већ да се направи директан дијалог са прошлошћу као саставним делом наше садашњости. Филм је инспирисан историјским личностима и догађајима који су послужили почетно полазиште за обликовање фикције о црногорском владару у коме се сукобљавају песничка усамљеност и сурове прилике живота једног географског простора. *Отпање владара* се директно наставља на традицију историјских филмова Пазолинија и Роселинија као и на ране филмове Живка Николића који су истраживали однос менталитета и суровог пејзажа на јунаке и њихове поступке. Обзиром да су претходна два филма Ивана Салатића била приказана у оквиру филмског фестивала у Венецији, Комисија сматра да се ради о филму који ће имати веома успешан фестивалски живот и да је пред нама филм који ће несумњиво имати широку међународну рецепцију. Такође, на пројекту учествује велики број аутора и сарадника из наше земље што је још један додатни аргумент да га Комисија подржи.

8. БЛОК 62 - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Вања Васцарац
Продукција: Zillion Film
Предложени износ у РСД: 4.900.000

Видно ослоњен на класике жанра, попут Фриткиновог класика *The Excorstis*, *Блок 62* веома успешно проналази свој рукопис у оквирима жанра, вешто баратајући са елементима истог, смештајући је у један за ову врсту филмова необичан миље, у југословенску свакодневницу почетка шездесетих година. Вешто се поигравајући са политичким тренутком у развоју једне младе државе и истражујући најстрашније и оностране силе које запоседају један новоизграђени блок, долази до стварања необичног двојца у борби против исконског зла - службеника УДБЕ и католичког свештеника. Овај необични и наизглед идеолошки неспојив тандем преиспитују теме опроста и заборавља, те преиспитивања властитих грешака у покушају да се заустави зло које запоседа девојчицу Ану. То истраживање је последица великог и исконског страха при сусрету са наднаравним. Пројекат *Блок 62* је веома добро спремљен и промишљен пројекат у шта су нас убедили и материјали који прате ову апликацију. Надамо се да ће филм *Блок 62* имати велики успех пре свега у редовној биоскопској дистрибуцији на просторима Балкана и обрадовани значајним учешћем наших аутора у овом пројекту, Комисија је подржала овај пројекат.

Образложења Комисије за остале пријављене пројекте (по редоследу пријављивања на Конкурсе):

КЛИК - Бугарска
Краткометражни анимирани филм
Режија: Далибор Рајнингер
Продукција: To Blink Animation

Веома маштовит и поетски анимирани филм о односу младих људи, пара, у сталној потрази за интимношћу и хармонијом. Истражујући тему односа, аутор нас веома вешто води кроз различите ситуације, али на жалост, све се некако завршава на површинском односу два лика, на самој ситуацији, без да се дубље уђе у анализу односа. Недостатак идентитета и поједностављивање на опште, коришћењем заменица и свођења комуникације на вишезначно *хеј*, је нешто што нас оставља равнодушним према ликовима. Чини нам се да фали нека промена у филму, у њиховом односу и на концу промена у самим ликовима, и да ми, осетимо ту промену пре него ли их замишљени прекидач отуђи.

Можда овај формат, анимираног филма, и не дозвољава овакав приступ ка истраживању односа и можда управо оваквим приступом терамо гледаоца да преиспита своје односе, нарочито познајући и поштујући претходне радове аутора. Али, сагласни смо у ставу да би још мало рада на сценарију овог филма, помогло само филму, да не буде сведен само на визуално, што је свакако најзначајнији адут аутора, али чини нам се не и довољан да Комисија подржи овај пројекат.

ОСВЕТЉЕН - Северна Македонија
Дугометражни играни филм
Режија: Срђан Јанићијевић
Продукција: Лилит

Веома занимљива тема али, на жалост, сведена на ниво сценаристичке конструкције, која у једном тренутку постаје веома очекивана и предвидљива. Мислимо да сценарио обилује сценама које иако у себи садрже неке духовите елементе, одвлаче пажњу од саме приче, и на концу од можда и најважније ствари ко је наш главни јунак, за шта се он бори и ко су ти људи потив којих се бори, какав и који је то систем. Све то овде остаје наразјашњено и сведено на опште и чини нам се да је то некако највећи недостатак овог сценарија. Иако обилује дијалозима и дугачким телефонским разговорима, ми заправо никада не сазнамо ко је наш главни јунак Богдан. Чини нам се да све то остане нејасно у низу телефонских дијалога и низу неких сцена које су можда саме по себи веома забавне али на жалост не и учинковите. И сви ти елементи који су набројани у редитељској експликацији, корумпирани систем, криминал, полу-истине, и лажне вести које утичу на живот нашег јунака остају на маргинама ове приче. Иако, морамо признати сценарио *Осветљен* се лако чита и на моменте је веома духовит нисмо нашли довољно елемената који би нас убедили да подржимо овај пројекат.

БРДО - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Бруно Гамулин
Продукција: Октобар филм

Овај сценарио се нашао у најужем избору Комисије. *Брдо* је веома добро осмишљен пројекат о потрази за самим собом, о бегу од стварности и тражењу нове, нажалост такође страшне стварности, сакривене у наизглед изоловани и мирни крајолик острва. Упознавање живота отока, његовог локалног становништва, које, као и наш главни јунак, стално тражи бег од живота каквог живи. На концу, чини нам се да је ово филм о сталном бежању од живота који живимо или живота којег ћемо живети. Наратив је вешт, ликови веома прецизно портретисани и веома живописни. Једина замерка овом сценарију је прекомерна употреба велике количине унутрашњих монолога нашег главног јунака. Мишљења смо да су они саставни део ове приче, и један од основних наративних алата аутора, али да их има превише и да некада објашњавају управо оно што се осећа и види из самих ситуација. Та анализа стања је, чини нам се, непотребна код овако вешто колорисаних ликова. Овај пројекат је привукао пажњу Комисије, пре свега својим вештим приповедањем и темом која је увек актуелна али на жалост због великог броја пројеката, који су завредели пажњу, није изабран од стране Комисије за доделу средстава. Аутор и продукција се позивају да учествују и на следећем конкурс.

УЗОР - Словенија
Дугометражни играни филм
Режија: Нејд Газвода
Продукција: Акција филм

Прича о одрастању, фанатизму, расизму, сведена на микроклиму једног словеначког града. Потенцијал постоји, неоспорно. Пројекат је спремљен веома добро и чини нам се да су сви елементи ту, али недостаје једна важна ствар. Сценарио већ у првој фази, у првој трећини, постаје конструкција и самим тим предвидљив и пун општих места. У првом делу филма лик мајке доминира како сценама тако и њиховом количином док се у другом делу филма тежиште пребацује на лик сина, чиме нас аутор буни и доводи у недоумицу о коме је ово филм. На моменте у првом делу

заборавимо на лик дечака. Такође, чини нам се да је однос дечака и Јуре само скица правог односа и не даје нам ништа више како у емотивном тако и у социјално друштвеном погледу, чиме је пропуштена прилика да се једна овако важна тема разради у њеном пуном потенцијалу. Комисија је мишљења да пројекат *Узор* има потенцијала али да би он дошао до пуног изражаја, потребна му је још једна ревизија и из тог разлога се одлучила да му не додели новчана средства.

ЧУМА - Бугарска
Дугометражни играни филм
Режија: Иван Владимиров
Продукција: Иронија филм

Чума је филм, жанровски историјска фантастика која се бави појавом куге која хара Бугарском на почетку 19 века. Прича о опстанку, о борби за живот и њеној снази која извлачи оно најбоље, али и оно најгоре из свих нас. Смештен у један веома жанровски прецизан миље и контекстуално веома савремен, што му је можда и највећи допринос, пројекат *Чума* нас је оставио веома равнодушним. Главни адут овог сценарија је тај што би његова контекстуализација са садашњим тренутком и симболика, паралелизам са временом с почетка 19 века, могао да изнедри неки занимљиви пројекат али на жалост ово је само једна коинциденција која није била намера аутора и самим тим изгубила потенцијал, који нам пружа тренутак у коме живимо.

Историјски роман по коме је рађен овај сценарио је веома доследно и илустративно пренесен, али не и са дозом нове поетике, нове поруке или неке паралеле са актуелном ситуацијом, што је по нама највећи потенцијал овог текста. Сви ови елементи су водили ка одлуци да Комисија не подржи овај пројекат.

ПУЛА - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Андреј Коровљев
Продукција: See Film Pro

Пула је прича о избеглици Махиру, избеглици из Босне, смештеном у избеглички камп Хотел Пула који је некада био иконична локација овог града, а данас избеглички камп, и као таква на неки метафорични начин постаје и парадигма живота нашег главног јунака. Махир се среће са шеснестогодишњом Уном која има своју трауму одрастања без оца, која у Махиру проналази заштитничку фигуру, очинску али и фигуру мушкарца у кога се она заљубљује. Сценарио је препун драматуршких конструкција и предвидљивих решења и константног објашњавања стања наших протагониста што читаоцима овог сценарија представља велики проблем. Ова социјална психолошка драма веома брзо склизне на терен мелодраме, што само по себи није лоше, али све до краја, аутор сценарија, нажалост, остане у том међупростору очекиваног и предвидљивог. Из свега наведеног, Комисија није нашла за сходно да подржи овај пројекат.

ДУНАВ - Русија
Дугометражни играни филм
Режија: Љубов Муљменко
Продукција: Art & Popcorn

Чини нам се да је све остало на скици и покушају, не низу сцена које су слика неког измишљеног бонвиванског живота, које нам на крају не дају слику о томе ко су наши ликови, шта су њихове жеље и мотиви. Нажалост, овде нема никаквог драматуршког лука већ сваки лик остаје онакав каквог смо га упознали у првим сценама. На моменте, у покушају да се сценарио учини занимљивим, ликови постају карикатуралним и тиме веома одбојним. Комисија је и овога пута донела одлуку да не подржи пројекат *Дунав*.

ЧЕТВРТИ КРАЉ - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Звонимир Јурић
Продукција: Art & Popcorn

Четврти краљ је прича о сукобу, који се дешава како на унутрашњем плану нашег јунака, Горког Шаина, који се послом враћа у своје родно место сукобљавајући се са својим наслеђем и трагом који је његова породица, отац, оставио на овом малом далматинском острву и прича о сукобу унутар једног малог и изолованог ентитета где је продаја земљишта за изградњу нове марине и низа вила за британског инвеститора, тектонски поремећај који утиче на живот ове наизглед мирне заједнице. Кроз причу упознајемо велики број ликова који свако вођен својим интересом али и неким моралним кодексима, одлучује о својој судбини али и несвесно и о судбини заједнице. Неупитно је да ли ће до продаје доћи, питање само је колики ће цех платити они који су укључени у ову трансакцију. *Четврти краљ* има једну универзалну тему која кореспондира са садашњим тренутком а која у себи садржи локални тон, мада у својој, морамо признати вештој нарацији, не успева да изнедри емоцију која би могла да нас узнемири и покрене у осећању емпатије. А управо емоција и осећање емпатије је нешто што би овај филм издвојило од других. Сматрамо да идеја пружа још много потенцијала који је остао неискоришћен. Због великог броја веома добрих пројеката који су били у фокусу, а и мишљења да на пројекту *Четврти краљ* има још доста простора за унапређењем, Комисија није подржала овај пројекат.

ШТРИГУНИ - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Алдо Тордоци
Продукција: This and That Productions

Базиран на истарској легенди о штригунима - митским бићима који људима краду децу, сценарио доноси причу о амбициозном биологу који добија посао у генетској лабораторији која се бави продужетком људског живота. Базиран на већ много пута на филму коришћеним мотивима о изгубљеној деци, митским створењима, трансформацији тела и вечном животу, овај сценарио није успео да пружи неки нови и иновативни приступ у односу на тему и жанр којим се бави. Комисија цени вештину којом је сценарио написан и веома детаљну редитељску експликацију са визуелним референцама, али је одлучила да предност на овом конкурсима да пројектима који храбрије и одважније приступају филмској причи и њеном третману.

NEW LIFE - Француска
Дугометражни документарни филм
Режија: Александар Кузњецов

Продукција: Wake Up Films

Дугометражни документарни филм *New Life* прати судбине две жене које су напустиле психијатријску установу у којој су несретним сплетом околности проживеле читав живот. Њихов живот на слободи суочен је са бирократским препрекама које понекад подсећају на сурови свет правила и ограничења институције у којој су одрасле. Аутор дуги низ година прати живот јунакиња у институцији и ово је трећи део трилогије са истим актеркама. Претходна два дела су имала значајан одјек и помогли су у деинституализацији јунакиња које су захваљујући филму добиле шансу за нови живот на слободи. Пројекат је већ подржан на фонду француског CNC-а и има велики фестивалски потенцијал, посебно на фестивалима документарног филма. Комисија није подржала овај пројекат услед великог броја квалитетних пројеката који су пријављени на конкурс и веома ограничених средстава којима је располагала.

РЕКА - Грчка

Дугометражни играни филм

Режија: Харис Рафтогианис

Продукција: Станковић и синови

Дугачки ауто пут пресеца два различита света која се међусобно не додирују. Са једне стране је модерни свет богатих, са друге стране је обесправљени пролетеријат који је изгубио сваку шансу за преживљавање, осим да се храни птицама које случајно ударају у провидне зидове ауто пута и тако постају храна сиромашних. У питању је веома вешто написан сценарио који комбинује дистопијске елементе и мелодраму на један духовит начин. Оно што тренутно недостаје сценарију је убедљивост саме љубавне приче без које сви остали елементи постају сувише артифицијелни и самодовољни у својој иронији и гротески. Комисија предлаже даљи рад на сценарију који би се детаљније фокусирао на развој љубавне приче која може знатно да унапреди квалитет будућег филма.

ДАНТЕ - Русија

Дугометражни играни филм

Режија: Јуриј Арабов

Продукција: Archangel Digital

Идеја пакла као мучилишта произашао је директно из Дантеове маште и аутор покушава да се врати у имагинарни свет сопственог дела не би ли се заувек решио зла. Међутим Дантеови наследници имају план да га у томе спрече и заувек експлоатишу његово дело онакво какво јесте и идеју Пакла која је њиме утемељена вековима. Ова постмодерна одисеја кроз поноре уметничке имагинације у коме су симболи и епохе помешани и у коме су се јунаци из Дантеове фикције и сам аутор нашли заједно у истом филму је један од најоригиналнијих текстова које је Комисија имала прилику да прочита на овом конкурс. Сценариста *Дантеа* је Јуриј Арабов, двоструки добитник награде за најбољи сценарио фестивала у Кану и вишедеценијски сценариста филмова Александра Сокурова, једног од најзначајнијих руских редитеља свих времена. *Данте* је његов други филм у коме је и редитељ сопственог сценарија. Предвиђено је и снимање на локацијама у нашој земљи као и више споредних улога које би играли наши глумци, као и учешће композитора и других чланова екипе. Комисија није предложила овај пројекат за финансирање обзиром да се ради о пројекту са највећим финансијским захтевом и уједно

најкомплекснијем продукционом подухвату а средстава која су додељивана на овом конкурс су била крајње ограничавајућа за пројекте ове величине и амбиције.

MUDBRICK - САД

Дугометражни играни филм

Режија: Никола Петровић

Продукција: Mir Media Group

Психолошки трилер са елементима фантазије о два брата у сукобу око наследства куће црпи своју причу из библијског заплета о Каину и Авељу. На жалост тај библијски мотив се не разрађује довољно и остаје само на нивоу почетне премисе. Оно што сценарију недостаје је комплексност ликова који тренутно делују крајње артифицијелно и недовршено. Стиче се утисак да су иконографски елементи и ритуали везани за паганску митологију недовољно инкорпорирани у саму причу и да осим декоративне функције немају суштински драматуршки значај. Комисија сматра да би даљи рад на сценарију могао значајно да допринесе карактеризацији ликова и јасноћи саме приче.

ТИХА МИГРАЦИЈА - Данска

Дугометражни играни филм

Режија: Мелин Чои

Продукција: Set Sail Films

Тиха миграција говори о потреби младог човека који је усвојен из Јужне Кореје да преиспита сопствено порекло и идентитет суочен са притиском расне нетрпељивости данског друштва. Сценарио доноси један веома занимљив приказ данског руралног амбијента и живота људи на селу. Односи унутар породице у којој је дете усвојено из једне потпуно другачије културе и које је принуђено да се уклопи у оквире околине која гаји притајену нетрпељивост према њему и његовом пореклу су суптилно и вешто изведени, ван свих стереотипа. Комисија сматра да овај пројекат поседује потенцијал да настане успешан филм, али није могла да га подржи обзиром да су други пројекти на овом конкурс имали много већу релевантност за наш културни простор и значајније присуство српских аутора и глумаца.

СИБИУ 89 - Румунија

Дугометражни играни филм

Режија: Тудор Гиургиу

Продукција: Spotlight

Свргавање Чаушескуовог режима приказано је кроз неколико дана у животу полицијског официра у једном малом румунском граду. Очекивана промена након пада комунизма није се десила и аутор покушава да у деконструкцији онога што се веровало да је сам револуционарни догађај пронађе разлоге за неуспех читаве револуције, која је требала да донесе потпуни преображај румунског друштва. Прва половина сценарија доноси узбудљив развој догађаја и веома вешто портретисане ликове из државног апарата силе који се налазе на прекретници када се њихов свет неповратно мења под теретом историјских процеса. Међутим, у другом делу сценарија постаје сувише тешко праћење наратива због превеликог броја ликова и паралелних токова приче који скрећу сувише пажње са главног јунака и драме кроз коју он пролази. Комисија препоручује додатни рад на сценарију који би помогао да се историјска тачност и веродостојност описаних догађаја више подреди драмској

структури филма, да се ослободи од верне реконструкције историјског догађаја и више приближи фикцији.

ПРОСЛАВА - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Бруно Анковић
Продукција: Баш Челик

Адаптација истоименог романа хрватског писца Дамира Каракаша кроз четири нелинеарне временске целине приказује живот главног јунака у једном забаченом личком селу, ухваћеног у трагични циклус историјског понављања зла. Елиптична структура доноси пад главног јунака у поноре црне рупе историје из које нема изласка. Сценарио је написан веома живим и сведеним језиком без сувишних дијалога користећи често тишину и шум као изражајно средство. Свака од засебних епизода поседује велики филмски потенцијал који се може наслутити и из визуелних материјала који прате пријаву али укупан утисак целине оставља простор да се макар мала пукотина светла појави у овом суморном царству таме. Комисија није подржала овај пројекат због великог броја квалитетних пројеката и ограниченог буџета којим је располагала.

АРКАДИЈА - Грчка
Дугометражни играни филм
Режија: Јоргос Зоис
Продукција: Баш Челик

Прича је занимљива, као и простори у које су ликови постављени. Међутим, у овој верзији сценарија, ритам је конфузан, не стиче се утисак лакоће у праћењу ситуација и развоја ликова, иако садржински прича није компликована, па се конфузност ритма огледа у не превише спретно изведеном протоку времена. Упркос томе, пројекат има доста потенцијала и уз редитељске замисли може се развити у квалитетан филм који се, по причи и приступу, може сматрати иновативним, у својој жанровској иновативности у споју са арт филмом.

ШИРОКО - Мароко
Дугометражни играни филм
Режија: Јасин Марко Мароку
Продукција: Cinnamon Films

Писан како му и само име каже, у широким замасима четкице, пројекат *Широко* своје упориште тражи у авантуристичком жанру из којег црпи своје основне принципе. Сахара, пустиња, као платно које је погодно тле за развој приче која би по мишљењу Комисије, пре могла да буде прича о бекству од себе и тражењу смисла живота у авантури, без да се јасно сагледа проблем од кога се бежи у један овакав живот. И ту је основни проблем пројекта *Широко*. Мишљења смо да ми до самог краја нисмо сигурни ко је наш јунак – авантураиста или човек који бежи од своје прошлости наизглед проналазећи смисао у проналажењу несталиг брода. Сценарио обилује, рекли бисмо, епским сценама приказа Сахаре и једним веома лаким шармом који је карактеристичан за холивудске филмове оваквог типа али, на жалост, то су доминантни квалитети ове приче која осим фактографски и површински, не разрађује најпотентније елементе - политички контекст, који остаје на маргинама приче и личну причу која остаје неубедљиво испричана.

Тежиште приче је стављено на спољашње путовање нашег главног јунака, који нас води кроз низ доста очекиваних сцена и стереотипа, што има за последицу запостављање унутрашњег света нашег јунака и његову психолошку метаморфозу као најзначајнијег елемента сваке приче. Ови недостаци су по мишљењу Комисије пресудно утицали на одлуку да не подржи овај пројекат.

БЕРНА - Турска
Дугометражни играни филм
Режија: Синан Кесова
Продукција: Digitalkraft

Редитељска експликација добро допуњује сценарио који културолошки Комисији може да заличи далеким. Све визуелне и филмске референце које редитељ наводи одговарају самом пројекту и додатно прецизирају жељени ауторски поступак. Комисија сугерише ауторима да се поново пријаве на конкурс и по могућству укључе истраживање српског директора фотографије у приступ снимања на локацијама у Турској и детаљима сарадње са редитељем.

ПРАЗНИК ХРИЗАНТЕМА - Украјина
Дугометражни играни филм
Режија: Симон Мозговуи
Продукција: Nanslafu Films - Иван Марковић ПР

Пројекат припада граничном облику између експерименталног и наративног филма. Иако богат на симболичкој равни, сценарио је наративно нестабилан и не отвара нове слојеве тумачења великог броја визуелних метафора, ван онога што се види на први поглед. Редитељска експликација је богата идејама и цитатима који заједно не дају никакву кохерентну слику већ само приказују засићени колаж редитељевих инспирација за овај пројекат. Српско учешће је незадовољавајуће.

ЗЕЧЈИ НАСИП - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Чејен Чернић Чанак
Продукција: Sense Production

Повратак у родно село након очеве смрти доводи до поновног сусрета и обнављања љубавне везе главног јунака са пријатељем из детињства. Уз набујалу Одру, док се њихово село брани од поплаве, они покушавају да одбране своју љубав пред конзервативизмом околине, пуним нетрпељивости према свакој различитости. Одбрана од поплава није само одбрана од емоција самих јунака већ и одбрана од суочавања њихове љубави са читавим селом. Комисија је пажљиво размотрила овај пројекат али је дала предност пројектима који имају храбрији и иновативнији ауторски приступ теми којом се баве.

ОВА ДОБРА ЗЕМЉА - Црна Гора
Дугометражни документарни филм
Режија: Владимир Перовић
Продукција: НФЦ Филмарт

Ова добра земља је егзистенцијалистички документарни портрет људи и предела у суровом и недоступном црногорском пејзажу. Састављен од више различитих прича

јунака затечених у том амбијенту, филм покушава да одгонетне тајну мудрости људи који живе у суровим пределима и трансценденталност њихових мисли. Обзиром на веома деликатан филмски поступак који је замишљен а који превазилази оквир наративности коју захтева документација предвиђена конкурсним условима, Комисија сматра да би код овакве врсте пројеката било корисно да се предаје визуелни материјал (трејлер, снимљене сцене, грубу монтажу... у зависности од фазе продукције, као што је предвиђено конкурсним захтевима на Конкурсу за дугометражни документарни филм) који би помогао да се поступак, ликови и ауторска намера представи филмским средствима, уместо да се одлука доноси само на основу текста, који је код овакве врсте документарних филмова нужно лимитиран.

Комисија предлаже Филмском центру да за следећи конкурс уведе визуелне материјале као обавезни захтев при пријављивању документарних филмова на овај конкурс а продуценту предлаже да пријаву на наредни конкурс употпуни таквим материјалима који би помогли Комисији да стекне потпунији утисак о будућем филму.

ЗЛАТНА ТАЧКА - Летонија

Дугометражни играни филм

Режија: Лиане Линде

Продукција: Филмоскопија - Јорданчо Петковски ПР

Филм о одрастању и сазревању, о сусрету са животом онаквим какав је. Прича о младој редитељки која после успешног првог филма своје време проводи у наизглед *стварном* животу, који је испуњен алкохолом, сексом и бескрајним проводима као заменом за сусрет са собом, са својим страховима и са константним избегавањем преузимања кормила свог живота. Овај стални бег од сусрета са самим собом, рекли бисмо постаје универзална прича савремених младих људи и као таква је веома интересантна али, на жалост, аутори у овој причи не успевају да се одмакну од општих места и неких стереотипа који су карактеристични за жанр који се креће између драме и комедије. Видан је напор да се аутори позабаве и још једном темом а то је положај жене као уметника, као неког по покушава да се својим ауторитетом наметне у мушком свету, какав је морамо признати филмски. На жалост и ова тема остаје само скица у приложеном пројекту. Прича која има глобалну тему а која у свом локалном није изнедрила своју посебност и занимљивост и самим тим пропустила прилику да се нађе у листи изабраних пројеката које је подржала ова Комисија.

РИБАРЕВА КТЕР - Румунија

Краткометражни играни филм

Режија: Симона Деацонесцу, Паул Негоеску

Продукција: Аудио-видео Баре - Лука Барајевић ПР

У неприступачном селу на делти Дунава стари и болесни деда се суочава са новом животном околношћу, трансформацијом тела своје унуче, која ствара неиздрживу баријеру ћутње између њих. Пловећи кроз делту, набој међусобне тишине постаје неиздржив а унутрашње стање главне јунакиње приказано је кроз уметничку инсталацију који се изводи *негде у Европи*, у безличном и стерилном галеријском простору. Спајање ове две целине делује као усиљена конструкција која у потпуности ремети наративни ток и континуитет емоција, уместо да нам помогне да разумемо унутрашњи свет јунакиње. Поставља се и питање из ког разлога би њен

унутрашњи свет морао да буде стерилна уметничка инсталација која нема никакве везе ни са амбијентом у коме са радња догађа нити са културолошким залеђем саме јунакиње. Комсија сматра да би сценарио био значајно бољи када би се фокусирао само на причу између унукe и деде, без елемената апстрактне инсталације, уколико су аутори спремни на такав радикални искорак.

ЧОПОР - Хрватска

Краткометражни играни филм

Режија: Марко Јукић

Продукција: Set Sail Films

Сценарио је прецизно написан, заокружен, са фином поентом на крају. Међутим, утисак је да комплетна прича делује као секвенца из дугметражног филма. Обзиром на то да је прича доста једноставна, утрошено је доста простора у експликацији на драматуршке постулате, који нису нужни, а мало простора је дато визуелним референцама иако обилује техничким појашњењима. Пројекат поседује извесни потенцијал, и уз додатни рад може се развити у интересантан кратки психолошки филм. Саветујемо продуцентима да укључе више елемената српске ко-продукције у виду аутора.

СЕДМО НЕБО - Хрватска

Дугметражни играни филм

Режија: Јасна Нанут

Продукција: Пара Films

Сценарио је вешто написан иако поприлично једнодимензионалан, што га гура у домен конфекцијског комерцијалног филма. Иако је документација богата стиче се утисак да ипак није садржајна, већ се врти у општим местима која су ближа експликацијама за рекламе и одређену врсту телевизијског садржаја што се не уклапа у пропозиције нашег конкурса. Српско учешће није довољно видљиво и остаје у домену локалног хита.

ЕФЕКАТ ЛЕПТИРА - БиХ

Дугметражни играни филм

Режија: Адмир Буљугић

Продукција: Tractor Film - Аљоша Теранић ПР

Сценарио доноси једну свежину у идеји акционе драме и ново читање жанра на екс-југословенском простору. Врло озбиљна и актуелна тема је употребљена као мотиватор главног јунака након чега се ствари окрену у нешто што ипак није довољно комплексно развијено, без обзира што пројекат себе позиционира у домену комерцијалног биоскопског филма. Редитељска експликација не поседује никакве стилске и визуелне одреднице, нити редитељско виђење кастинга. Српско учешће је на ниском нивоу.

ВИДРА - Црна Гора

Дугметражни играни филм

Режија: Срђан Вулетић

Продукција: Баш Челик

Сценарио је написао један од водећих регионалних писаца млађе генерације са намером да га режира успешан редитељ средње генерације, који је ипак познатији као сценариста. Прича је својеврсни coming of age девојчице Хане. Редитељ у својој експликацији адресира неугодност коју изазива филмски поглед двојице мушкараца на девојачко сексуално sazревање али у самом пројекту се не осећа специфичност и аутентичност овог необичног ауторског споја и њихових мотива да данас раде овакав филм. Српско учешће је задовољавајуће.

ВЕЧЕРЊИ АКТ - Северна Македонија
Дугометражни играни филм
Режија: Васил Христов
Продукција: Филмоскопија - Јорданчо Петковски ПР

Сценарио је настао на основу култног романа Паваа Павличића за који је аутор награђен НИИН-овом наградом. Прозни контекст романа се вешто поиграва са жанровима што се у његовој сценаристичкој адаптацији показује као најслабија тачка. Паралелно са тим, редитељска експликација не успева да пренесе ауторову замисао, не поседује довољно стилских и визуелних референци што је апсолутно неопходно за филм епохе оваквог опсега. Пласман је амбициозан, али и наиван. Присутна је жеља и амбиција, али у овом тренутку изискује се много више рада и посвећености пројекту.

БОЖЈИ ГЊЕВ - Хрватска
Дугометражни играни филм
Режија: Кристијан Милић
Продукција: Нови Филм

Пројекат познатог хрватског редитеља ратних филмова, врло упитног идеолошког и етичког становишта. Сценарио нема драмску кохерентност, већ се заснива на пар прозаичних догађаја без наративне целовитости. Редитељска експликација не садржи основне информације о ауторској замисли, нити показује икакву стилску интенцију која је очекивана за филм епохе који покушава да донесе ревизију филмског и историјског контекста. Српско учешће на незадовољавајућем нивоу.

ПОСМАТРАЊЕ - Словенија
Дугометражни играни филм
Режија: Јанез Бургер
Продукција: Ground

Ова психолошка (трилер) драма у самој основи није незанимљиво замишљена али су решења која су коришћена у развоју приче и ликова прилично клише. Када би се исти ови мотиви и ликови веома темељно и слојевито развили онда би то могао бити материјал за филм који би имао светски успех. Овако постављена, идеја делује прилично неслојевито и не показује превише потенцијала за ефектан филм, какав би требало да буде. Сценарио и опширна редитељска експликација су у несугласју. Ауторска замисао у редитељској експликацији није реализована у сценарију који се превише бави радом на детаљима уместо на психологији и карактеризацији ликова на које се позива.

ЈАБУКА - Северна Македонија
Краткометражни играни филм

Режија: Тамара Котевска
Продукција: Set Sail Films

Пројекат захтева још рада на карактеризацији ликова. Пожељно би било укључити креативног продуцента и/или сарадника на сценарију да реши горе поменуте недостатке. Сценарио делује *сирово*, захтева се још рада на дијалозима и на описима сцена и ситуација, делује недовршено, површно уз ограничену амбицију. Треба размислити и о избору који редитељка прави у виду неперсонализације протагониста зарад универзалности и идентификације публике. Редитељска експликација иако богата фотографијама локација не открива никакав ауторски печат који би могао да надогради сценарио.

Комисија Филмског центра Србије:

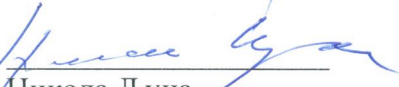
Зоран Јанковић, председник Комисије

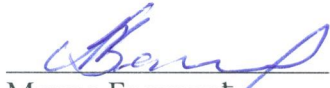
Иван Икић

Мирослав Терзић

Никола Љуца

Мирко Бековић